

Πρόγραμμα Συστηματικής Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών Γυμνασίων για τα Αναλυτικά
Προγράμματα Φιλολογικών Μαθημάτων

Νέα Ελληνική Γλώσσα

Δειγματική Διδασκαλία

Δευτέρα, 7 Απριλίου 2014 – Γυμνάσιο Αγίου Δομετίου

Τάξη: Γ' Γυμνασίου Φιλολόγος/Καθηγήτρια: Ελισάβετ Κουταλιανού

**(Η συγκέντρωση και η καταγραφή του υλικού, καθώς και η οργάνωση της Δειγματικής
Διδασκαλίας έγινε σε συνεργασία με τη φιλόλογο Βασιλική Παπαδάκη,
Λειτουργό Α.Π., μέλος της ομάδας Υποστήριξης Ν.Ε. Γλώσσας, Μ.Ε.)**

4η Θεματική Ενότητα:

«ΕΝΩΜΕΝΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ»

Από τους σκοπούς της Ενότητας:

Οι μαθητές/τριες:

1. Να ενημερωθούν για την πορεία της ευρωπαϊκής ενοποίησης και να προβληματιστούν για τα υφιστάμενα προβλήματα της Ευρώπης (έμφαση στη διάσταση ανάμεσα στο αρχικό όραμα και τη σημερινή πραγματικότητα - επικαιροποίηση).
2. Να γνωρίσουν τα είδη των αναφορικών προτάσεων και να ασκηθούν στην ορθή χρήση τους*.
3. Να κατανοήσουν τις σχέσεις συνωνυμίας και σημασιακής αντίθεσης μεταξύ των λέξεων.

*Προαπαιτούμενες γνώσεις γραμματικής/συντακτικού: Παρατακτική-Υποτακτική σύνδεση προτάσεων, Σύνδεσμοι, Ονοματικές-Επιρρηματικές δευτερεύουσες προτάσεις. (Από τον προοργανωτή της Ενότητας 4, σελ. 63 και το Βιβλίο Εκπαιδευτικού, «Γενικές Διδακτικές Οδηγίες», σελ.55)

1. Τι έχει προηγηθεί:

Αφόρμηση :

-Παρατήρηση/ σύγκριση της εικόνας που συνοδεύει τον προοργανωτή της ενότητας 4, σελ 63 με την εικόνα στο Βιβλίο Μαθητή σελ. 66, Κείμενο 4 «[Η Ευρώπη των 25]

Η παρατήρηση/ σύγκριση έγινε με στόχο:

- ✓ την κατανόηση πολυτροπικού κειμένου
- ✓ τη συζήτηση (παραγωγή προφορικού λόγου).
- Οι μαθητές/τριες παρατήρησαν τη λευκή γραμμή που διαχωρίζει την Ανατολική από τη Δυτική Ευρώπη και την προσπάθεια των ανθρώπων κι από τις δύο πλευρές να ενώσουν τα δύο κομμάτια.
- Από το επικοινωνιακό πλαίσιο της εικόνας η χρονολογία «1997» δείχνει ότι αναφέρεται στην περίοδο κατά την οποία άρχισαν οι προσπάθειες ενοποίησης της Ευρώπης, οι οποίες καρποφόρησαν το 2004, με την ιστορική διεύρυνση, την ένταξη 10 χωρών, κυρίως της Ανατολικής Ευρώπης (Εσθονία, Τσεχία, Λιθουανία, Λεττονία, Ουγγαρία, Σλοβενία, Πολωνία, Σλοβακία, Μάλτα, Κύπρος) και την αύξηση των μελών της από 15 σε 25 (σήμερα 28, προσχώρηση Βουλγαρίας-Ρουμανίας το 2007, Κροατίας το 2013).

- Με αφορμή την ερώτηση κατανόησης στο Κείμενο 4, έγινε σύγκριση των δύο εικόνων και συνειδητοποίησαν τον «ευρωσκεπτικισμό», πριν ακόμα πραγματοποιηθεί η διεύρυνση (2003).

Επεξεργασία Κειμένων

Γενικοί στόχοι: Καλλιέργεια δεξιοτήτων όπως η κατανόηση γραπτού λόγου και η παραγωγή προφορικού λόγου, καθώς και η σταδιακή συγκέντρωση πληροφοριών και γνώσεων για την παραγωγή γραπτού λόγου.

1. Τετράδιο Εργασιών, σελ.38 Κείμενο 3: Πώς λειτουργεί η Ευρωπαϊκή Ένωση

(Οργάνωση τάξης: ενιαία)

Στόχοι:

- ✓ Ενημέρωση των μαθητών/τριών για τα θεσμικά όργανα της ΕΕ (έγινε αναφορά στο ότι βρισκόμαστε σε προεκλογική περίοδο, για τις Ευρωεκλογές του 2014).
- ✓ Πρώτη επαφή τους με τις αναφορικές προτάσεις
- ✓ Πρώτη επαφή με τις συνώνυμες και αντώνυμες λέξεις

- Έγινε επιλογή από τις ασκήσεις της σελ.39 , 1-4. Δόθηκε έμφαση στο να κατανοήσουν οι μαθητές/τριες ότι: είναι σχεδόν αδύνατη η απόλυτη συνωνυμία, υπάρχουν λέξεις με περίπου την ίδια σημασία, από τις οποίες κάθε φορά επιλέγουμε ανάλογα με το ύφος του κειμένου και γενικότερα το γλωσσικό περιβάλλον στο οποίο θα τις χρησιμοποιήσουμε και ανάλογα επιλέγουμε και το αντίθετο, από ένα πλήθος σημασιολογικά αντίθετων λέξεων (Βιβλίο Εκπαιδευτικού Δ1 και Δ2, σελ.62-65).

- Μέσω της γελοιογραφίας στο Βιβλίο Μαθητή σελ. 67, και με αφορμή το κείμενο οι μαθητές/τριες μύηθηκαν στη βασική θεωρία των αναφορικών προτάσεων (δεν επιμείναμε σε όλες τις λεπτομέρειες, αρκεστήκαμε στη διάκριση ονοματικών και επιρρηματικών προτάσεων, μέσα από τις ασκήσεις 1-4 σελ. 67).

- Επιστρέψαμε στο Κείμενο 3 και ζητήσαμε να εντάξουν τις αναφορικές προτάσεις σε μια από τις δύο πιο πάνω κατηγορίες. Παραπέμψαμε στη θεωρία, στο Βιβλίο Μαθητή σελ. 68, με στόχο να κατανοήσουν ότι οι επιθετικές αναφορικές προτάσεις αποτελούν μια μεγάλη κατηγορία των ονοματικών αναφορικών προτάσεων. Συσχετίστηκε η χρήση των αναφορικών προτάσεων, στο συγκεκριμένο κείμενο, με τον βασικό στόχο του κειμένου να ενημερώσει/πληροφορήσει, αφού χρησιμοποιούνται ως συμπλήρωμα (προσθέτουν πληροφορία) κύριων όρων της πρότασης π.χ. του Υποκειμένου, του Αντικειμένου.

2. Βιβλίο Μαθητή Κείμενο 6 [Η Ευρώπη του Κόσμου] σελ.72

(Οργάνωση τάξης: σε ομάδες)

Κατά την επεξεργασία, έγιναν οι ακόλουθες δραστηριότητες:

- Πριν την ανάγνωση: Πρόβλεψη περιεχομένου με βάση τον τίτλο, την εικόνα, στοιχεία του επικοινωνιακού πλαισίου: 1997 (άρα πριν τη διεύρυνση), βιβλίο για παιδιά, συγγραφέας Γάλλος Ιστορικός, εικόνα σε απόλυτη σχέση με τον τίτλο (μετά την ανάγνωση, τα στοιχεία συσχετίστηκαν και με το περιεχόμενο).
- Ανάγνωση του κειμένου. Κατά την ανάγνωση κλήθηκαν οι μαθητές να υπογραμμίζουν άγνωστες λέξεις ή και λέξεις-κλειδιά σε κάθε παράγραφο.
- Διατέθηκε ικανοποιητικός χρόνος στις ομάδες, με την οδηγία να παρατηρήσουν/ συζητήσουν στοιχεία από το κείμενο, όπως:

Περιεχόμενο:

- Το θεματικό κέντρο (βασική ιδέα): το όραμα της «μεγάλης Ευρώπης» και οι βασικές αρχές που πρέπει να την διέπουν: Αλληλεγγύη-Πολιτισμός-Παιδεία-Δικαιώματα- Δικαιοσύνη-Ισότητα- Εργασία-Αποδοχή
- Την οπτική γωνία και την πρόθεση του συγγραφέα (γιατί γράφει το κείμενο, σε ποιους απευθύνεται): απευθύνεται στη νέα γενιά και προτρέπει να αγωνιστούν για τη «μεγάλη Ευρώπη», καθώς πιστεύει ότι είναι εφικτή και αξίζει τον κόπο...

Μορφοσυντακτικά Φαινόμενα:

- Ποιες επιλογές κάνει, για να γίνει πιο πειστικός;
- Πώς προσπαθεί να προσεγγίσει τους αποδέκτες του κειμένου;

Δεοντική τροπικότητα: «πρέπει να, Παθιαστείτε», α' πρόσωπο: «πιστεύω» β' πρόσωπο πληθυντικού :«βοηθήσετε, ξεπεράσετε»

- Εντοπισμός αναφορικών προτάσεων – Σε ποιο είδος ανήκουν, ποιο σκοπό εξυπηρετούν στο κείμενο: πύκνωση του λόγου, συμπλήρωμα πληροφοριών

Κειμενική Οργάνωση:

- Πώς πρέπει να φτιαχτεί η «Μεγάλη Ευρώπη» (4 πρώτες παράγραφοι)
- Ποιος πρέπει να την φτιάξει: η νέα γενιά (τελευταία παράγραφος)
- Δομή παραγράφων (τυπική η τελευταία: ΘΠ-λεπτομέρειες-Κατακλείδα)

Γλώσσα-Ύφος

- Ύφος απλό (αφού απευθύνεται σε παιδιά), αλλά και πλούσιο λεξιλόγιο -ορισμός εννοιών όπως Ουμανισμός (Ανθρωπισμός), μπαρόκ (εντυπωσιακό, ασυνήθιστο), Διαφωτισμός (Λογική-Πρόοδος- Ελευθερία), συνώνυμα-αντίθετα
 - Έγινε συζήτηση των πιο πάνω σημείων στην ολομέλεια της τάξης και καταγραφή στον πίνακα των πιο σημαντικών.
 - Δόθηκε έμφαση στην κατανόηση του «οράματος», της αισιοδοξίας και των ελπίδων που ενέπνεε στους Ευρωπαίους η προοπτική της μεγάλης διεύρυνσης που έγινε το 2004. Με αφορμή τη φράση «εάν τη βοηθήσετε να πετύχει...» τέθηκε ο προβληματισμός *: Σήμερα, 17 χρόνια μετά, ποιος ο απολογισμός της «μεγάλης Ευρώπης»;
- Καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι επιβάλλεται να μελετήσουμε **επίκαιρα** κείμενα για να δώσουμε απάντηση στο πιο πάνω ερώτημα. Ενθαρρύνθηκαν οι μαθητές/τριες να παρακολουθήσουν τις επόμενες μέρες δελτία ειδήσεων , με στόχο να παρουσιάζουν στην τάξη μικρές ειδήσεις, σχετικές με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2. Πορεία Δειγματικής Διδασκαλίας (οργάνωση τάξης: σε ομάδες)

Εισαγωγή- Σύνδεση με προηγούμενα μαθήματα:

-Παρακολούθηση σύντομης ταινίας: http://www.youtube.com/watch?v=H_sWw2tbzMo «Ευρωπαϊκή Ένωση- Διεύρυνση» (**Δημοσιεύθηκε στις 23 Ιαν 2013** από Κλεάνθης Κλεάνθους Καθηγητής Πληροφορικής), με στόχο να γίνει μια επανάληψη των γνώσεων για τους σημαντικούς σταθμούς στην πορεία της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης (με τη βοήθεια Φύλλου Εργασίας , βλέπε Παράρτημα, σελ.6-8) και την υπενθύμιση του αισιόδοξου πνεύματος του **Κειμένου 6 [Η Ευρώπη του Κόσμου]**.

Επεξεργασία Κειμένου: «Οι Βόρειοι και οι Νότιοι», Γιάννη Τσαγκάρη, 21/12/2012 (βλέπε Παράρτημα, σελ.5):

- 🚩 Οι μαθητές/τριες καλούνται να επαναλάβουν τα σημαντικότερα μηνύματα του Κειμένου 6 και να θυμηθούν ότι στόχος της επεξεργασίας του παρόντος κειμένου είναι να δοθεί απάντηση στον προβληματισμό* που διατυπώθηκε στο προηγούμενο μάθημα. Προκαλούνται επίσης να διατυπώσουν τους γενικότερους στόχους επεξεργασίας των κειμένων που είναι, πέρα από την άντληση πληροφοριών, η παρατήρηση και η συσχέτιση με το περιεχόμενο, στοιχείων όπως: η οπτική γωνία του συγγραφέα (βασική θέση, σκοπός/πρόθεση), η κειμενική οργάνωση (δομή) και οι γλωσσικές επιλογές (μορφοσυντακτικά φαινόμενα, λεξιλόγιο, ύφος).
- 🚩 Πριν από την Ανάγνωση: Σχολιασμός τίτλου και επικοινωνιακού πλαισίου του κειμένου (είδος, πότε και από ποιον γράφτηκε, πού δημοσιεύεται- κάποια στοιχεία γράφονται και στον πίνακα) με προβολή και των 2 χαρτών της Ευρώπης που συνοδεύουν το κείμενο (έμφαση στο άσπρο κενό, στη μέση του 2^{ου} χάρτη- συσχετισμός με την εικόνα στη σελ.63: κενό μεταξύ Ανατολικής και Δυτικής Ευρώπης). Αναμένεται να γίνει η πρόβλεψη για αναφορά του κειμένου σε σύγχρονα προβλήματα της ΕΕ, όπως το οικονομικό χάσμα μεταξύ Βόρειας και Νότιας Ευρώπης (να κατονομαστούν οι χώρες).
- 🚩 Ανάγνωση κειμένου από την εκπαιδευτικό. Οι μαθητές/τριες προτρέπονται να υπογραμμίζουν στο κείμενο (π.χ. λέξεις-κλειδιά, άγνωστες λέξεις). Πρώτες αντιδράσεις / σχόλια/ παρατηρήσεις των μαθητών/τριών.
- 🚩 Δίνεται ικανοποιητικός χρόνος στις ομάδες, ώστε οι μαθητές/τριες, συνεργαζόμενοι, να εφαρμόσουν ποικίλες στρατηγικές κατανόησης του κειμένου (παρακολούθηση των δομικών μερών σε σχέση με την ανάπτυξη των νοημάτων, εντοπισμός νοηματικού κέντρου – βασικής θέσης του συντάκτη, εντοπισμός ειδικού λεξιλογίου κ.ά.) με ενίσχυση/παρέμβαση της εκπαιδευτικού, όπου χρειάζεται.

🚩 Ανακοινώσεις στην ολομέλεια, με στοχευμένες προτροπές/ερωτήσεις προς τους μαθητές/τριες, όπως:

-Να παρατηρήσετε τα δομικά μέρη του κειμένου: Πώς αρχίζει κάθε παράγραφος; Ποιο το θέμα κάθε παραγράφου και ποιος ο ρόλος κάθε παραγράφου στο κτίσιμο των νοημάτων του κειμένου; Ποια στοιχεία συνοχής χρησιμοποιεί ο συντάκτης (διαρθρωτικές λέξεις, επανάληψη λέξης/φράσης, άλλο;);

(Σχηματίζεται το διάγραμμα του κειμένου στον πίνακα, το οποίο θα συμπληρωθεί σταδιακά, μέσα από τη συνεισφορά των μαθητών/τριών)

-Ποιο είναι το θεματικό κέντρο του κειμένου; Ποια η θέση του συγγραφέα και για ποιο σκοπό γράφει το κείμενο αυτό; -Ποια άλλα επί μέρους θέματα θίγονται στο κείμενο;

-Να παρατηρήσετε λεξιλογικές και μορφοσυντακτικές επιλογές του συντάκτη και να προσδιορίσετε τη λειτουργία τους στο κείμενο (πώς συμβάλλουν στη διαμόρφωση των νοημάτων και του ύφους του κειμένου): πχ. εναλλαγή χρόνων και προσώπων στα ρήματα, χρήση υποτακτικής σύνδεσης προτάσεων: πολλές αναφορικές/ τελικές και άλλες δευτερεύουσες προτάσεις, ειδικό λεξιλόγιο: γηραιά ήπειρος ≠ νέα Ευρώπη, ευρωπαϊστές ≠ ευρωσκεπτικιστές (στόχος 3).

-Να εντοπίσετε τις δευτερεύουσες αναφορικές προτάσεις του κειμένου και να αναγνωρίσετε τη συντακτική τους λειτουργία (επανάληψη θεωρίας για εμπέδωση φαινομένου: ονοματικές/επιθετικές αναφορικές προτάσεις= συμπλήρωμα κύριου όρου πρότασης-στόχος 2) – Μετασχηματίστε μια περίοδο που περιέχει αναφορική πρόταση, ώστε να έχει μόνο κύριες προτάσεις: τι παρατηρείτε;

-Συγκρίσεις με Κείμενο 6 [Η Ευρώπη του Κόσμου]: Επικοινωνιακό πλαίσιο, πρόθεση συντάκτη, περιεχόμενο κ.ά.

-Τελική αξιολόγηση/ προβληματισμός: το κείμενο θέτει ερωτήματα, δίνει και απαντήσεις; Το κείμενο γράφτηκε τον Οκτώβριο του 2012; Μήπως πρέπει να μελετήσουμε κι άλλα, πιο πρόσφατα, σχετικά κείμενα;

-Αναστοχασμός μαθήματος – Μεταγνωστική συνειδητοποίηση : α) μέσω της επεξεργασίας του κειμένου, διαφάνηκε πως ο απολογισμός της «Μεγάλης Ευρώπης» δεν είναι θετικός, συνεπώς υπάρχει διάσταση αρχικού οράματος και σημερινής πραγματικότητας, β) εμπέδωση γνώσεων για τις αναφορικές προτάσεις, γ) εμπλουτισμός λεξιλογίου και συνωνύμων-αντιθέτων.

-Εργασίες για το σπίτι: Να συμπληρώσετε τις δραστηριότητες του φύλλου εργασίας.

3. Τι προτείνεται να ακολουθήσει:

Η θεματική Ενότητα μπορεί να συνεχιστεί με την επεξεργασία και άλλων κειμένων καθώς και με αξιοποίηση πολυτροπικού υλικού-ταινίες-(βλέπε Παράρτημα, σελ.9-11), με στόχο την περαιτέρω καλλιέργεια των δεξιοτήτων της κατανόησης και παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου . Ως επιστέγασμα των δραστηριοτήτων της ενότητας προτείνεται η παραγωγή γραπτού επικοινωνιακού λόγου, με δικαίωμα επιλογής από τα πιο κάτω:

-Σε ένα άρθρο σας, το οποίο θα δημοσιευτεί στο περιοδικό του σχολείου σας, να παρουσιάσετε το όραμα με το οποίο αρχικά συστάθηκε η Ε.Ε. και να επιχειρηματολογήσετε υπέρ της διατήρησης της Ε.Ε. σήμερα.

-Σε Συνέδριο του Σχολείου σας με θέμα «Ε.Ε.: προβλήματα και προοπτικές», εκφωνείτε μια ομιλία υπέρ της αναγκαιότητας για ειρηνική και δημοκρατική συνύπαρξη ανάμεσα στις χώρες-μέλη της Ε.Ε.

-Σε μια επιστολή σας, την οποία θα απευθύνετε ως πρόεδρος της ΠΣΕΜ στον πρόεδρο του Ευρωκοινοβουλίου, να εκθέσετε τους προβληματισμούς σας για τα υφιστάμενα προβλήματα της ΕΕ και να καταθέσετε τις εισηγήσεις σας για τη μελλοντική πορεία που πρέπει να ακολουθηθεί από την ΕΕ για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων.

Οι Βόρειοι και οι Νότιοι

Του ΓΙΑΝΝΗ ΤΣΑΓΚΑΡΗ, BSc., MBA, FCCA

Κάποτε ξεκίνησε ως η ομάδα του χάλυβα, αλλά εξελίχθηκε αργότερα σε ένα μεγάλο όραμα. Όλοι μιλούσαμε για αυτό το όραμα της Ευρώπης να φθάσει στο ιδεώδες, την κορυφή που οραματίστηκαν κάποιοι ευρωπαίοι – τις Ηνωμένες Πολιτείες της Ευρώπης (ΗΠΕ). Οι πλέον απαισιόδοξοι, οι οποίοι βαφτίστηκαν ως ευρωσκεπτικιστές, δεν έχαναν βέβαια την ευκαιρία να δηλώνουν σε όλη αυτή την πορεία, την απαισιοδοξία τους ότι κάτι τέτοιο δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί, γιατί απουσιάζει η κοινή γλώσσα· ο συνδετικός κρίκος που υπάρχει για παράδειγμα στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Ωστόσο, για τους πιο αισιόδοξους ή/και οραματιστές της νέας Ευρώπης, αυτό δεν θεωρήθηκε ποτέ ως ανασταλτικός παράγοντας στην προσπάθεια ενοποίησης των λαών της γηραιάς ηπείρου.

Η Ευρώπη αποτελεί ένα μωσαϊκό πολιτισμών και γλωσσών και όλες αυτές οι διαφορές μπορούν να συνυπάρξουν χωρίς κανένα πρόβλημα· και αργά ή γρήγορα θα ενωθεί πλήρως, με σεβασμό βέβαια σε αυτή την πολυπολιτισμικότητα. Εδώ η εναρμόνιση των νομοθεσιών γίνεται με ταχύτερους ρυθμούς, άρα η πλήρης ενοποίηση θα έρθει από μόνη της. Όμως, όλοι αυτοί λογάριζαν χωρίς τον ξενοδόχο. Σήμερα, η Ευρώπη περνά τις πιο κρίσιμες στιγμές της και πολλές φορές τίθεται το ερώτημα αν υπάρχει διέξοδος σε αυτή την κρίση ή αν θα πρέπει όλοι να αρχίσουμε να προετοιμαζόμαστε για μια νέα Ευρώπη. Μια Ευρώπη, βέβαια, της οποίας κανείς δεν μπορεί στο παρόν στάδιο να γνωρίζει τα χαρακτηριστικά.

Το μέλλον της Ευρώπης είναι μάλλον άγνωστο, ανεξάρτητα αν ο κος Μπαρόζο μιλά για ΗΠΕ. Αυτός βέβαια καλά περνάει με τον παχύλο μισθό και την πολυτελή διαβίωσή του στα επτάστερα ξενοδοχεία. Ο φτωχός ο κόσμος της Ελλάδας, της Ισπανίας και οι συμπατριώτες του οι Πορτογάλοι, οι οποίοι βρίσκονται καθημερινά στους δρόμους και αγωνίζονται για μια δουλειά ή ένα κομμάτι ψωμί, δεν πολυνοιάζονται αν θα ενωθεί η Ευρώπη ή όχι. Οι συζητήσεις, οι αναλύσεις, οι σκέψεις που παρουσιάζονται, τόσο εντός όσο και εκτός της Ευρώπης, είναι αμέτρητες. Κάποιες από αυτές στέλνουν αισιόδοξα μηνύματα και κάποιες άλλες απαισιόδοξα. Κατά την άποψή μου ένα είναι το ζητούμενο.

Για να μπορέσει να ορθοποδήσει η Ευρώπη, και φυσικά να πάει μπροστά και να δώσει τη χαρά στους πολίτες της, θα πρέπει να υπάρξει ανάπτυξη. Μια ανάπτυξη που θα δώσει θέσεις εργασίας και αισιοδοξία για ένα καλύτερο μέλλον στα εκατομμύρια των ανέργων. Για να υπάρξει όμως ανάπτυξη θα πρέπει να γίνουν επενδύσεις σε όλη την επικράτεια της Ευρώπης και για να υπάρξουν επενδύσεις απαιτούνται, φυσικά, λεφτά. Το ζητούμενο όμως είναι ποιος θα βάλει όλα τα λεφτά. Όλα αυτά τα λεφτά, βέβαια, πρέπει να τα διαθέσουν οι πλούσιες χώρες του Βορρά. Τα σημερινά δεδομένα, όμως, δεν μας έχουν πείσει ότι οι χώρες αυτές είναι διατεθειμένες να βάλουν βαθιά το χέρι στην τσέπη τους, για να βάλουν την Ευρώπη στον σωστό δρόμο.

Άρα, μέχρι να γίνει αυτό, όλοι θα ακροβατούν. Όλοι θα διερωτόμαστε τι θα γίνει η Ευρώπη. Βέβαια, δεν νομίζω ότι κάποια χώρα θα τολμήσει να αποχωρήσει από αυτό το συνασπισμό. Και ο λόγος είναι απλός: γιατί κανένας δεν γνωρίζει τι μέλλει γενέσθαι.

<http://digital.alithia.com.cy/digital/arxeiopdf/2012-10-21.pdf> (διασκευή) 21 Οκτωβρίου 2012 • • 7ΜΕΡΕΣ

Εικόνα 29. 1: Πολιτικός χάρτης της Ευρώπης κατά το έτος 2006-2007

4η Θεματική Ενότητα:
«ΕΝΩΜΕΝΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ»
Φύλλο Εργασίας

1. Καθώς παρακολουθείτε την ταινία:

http://www.youtube.com/watch?v=H_sWw2tbzMo_ («Ευρωπαϊκή Ένωση- Διεύρυνση», μουσική υπόκρουση: «Ωδή στη Χαρά», από την 9^η Συμφωνία του Μπετόβεν- Ύμνος Ε.Ε. - Δημοσιεύθηκε στις 23 Ιαν 2013 από Κλεάνθης Κλεάνθους- Καθηγητής Πληροφορικής) **να συμπληρώσετε τα πιο κάτω:**

- α) Ποια ήταν η πρώτη ονομασία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν ιδρύθηκε στα 1952;
.....
- β) Ποια η χρονολογία ένταξης της Ελλάδας ;
- γ) Το 1992 γίνεται η μετονομασία της από ΕΟΚ σε
- δ) Πότε έγινε η μεγαλύτερη διεύρυνση;.....
Πόσες χώρες εντάχθηκαν;.....
- ε) Πότε έγινε η ένταξη της Κύπρου;
- στ) Πότε έγινε η τελευταία διεύρυνση;
- ζ) Πόσα κράτη-μέλη αριθμεί σήμερα η Ε.Ε.;.....

2. Κείμενο: «Οι Βόρειοι και οι Νότιοι»

α) Σε ποιο **κειμενικό είδος** ανήκει το κείμενο:

Δύο χαρακτηριστικά γνωρίσματα του είδους, που συναντούμε στο κείμενο είναι:
.....
.....

β) Να εντοπίσεις στο κείμενο **δύο** διαρθρωτικές λέξεις και να δηλώσεις γιατί τις χρησιμοποιεί, εκεί όπου τις χρησιμοποιεί, ο συντάκτης του κειμένου:
.....
.....
.....

γ) Να εντοπίσεις στο κείμενο **δύο** ονοματικές-επιθετικές αναφορικές προτάσεις που εισάγονται με το «που» και **δύο** που εισάγονται με το «ο/η/το οποίος/α/ο» και να εντοπίσεις τον κύριο όρο της πρότασης, τον οποίο προσδιορίζουν:
.....
.....
.....
.....
.....

δ) Να **συμπληρώσεις** τις πιο κάτω προτάσεις:

Σήμερα έχουμε μια Ευρώπη η οποία

Εμείς οι νέοι θέλουμε μια Ευρώπη που.....

ε) Να δώσετε μία **συνώνυμη** για καθεμιά από τις πιο κάτω λέξεις του κειμένου:

ξεκίνησε=..... απουσιάζει=.....

μωσαϊκό=..... διέξοδος=.....

διερωτόμαστε=..... συνασπισμός=.....

στ) Να δώσετε μία **αντώνυμη** για καθεμιά από τις πιο κάτω λέξεις του κειμένου:

συνδετικός=..... διαφορές=.....

διέξοδος=..... ενοποίηση=.....

νοιάζονται=..... να αποχωρήσει=.....

ζ)

Σύντομες ταινίες:

1. <http://www.youtube.com/watch?v=oKc01ajy7Zo>

Στηρίξτε την Ελλάδα. Στηρίξτε την Ευρώπη. Δημοσιεύθηκε στις 9 Απρ 2013

Solidarity Now

Για να βγούμε από την κρίση, πρέπει να δείξουμε **αλληλεγγύη** στην Ελλάδα ως ενωμένη Ευρώπη. Στηρίξτε αυτούς που έπληξε η οικονομική κρίση.

<http://solidaritynow.org>. Το Solidarity Now είναι ένα αναπτυσσόμενο δίκτυο ατόμων και οργανισμών που εργάζονται από κοινού με στόχο την αντιμετώπιση και την επίλυση προβλημάτων ευπαθών ομάδων, που έχουν πληγεί σήμερα από την οικονομική κρίση στην Ελλάδα.

2. <http://www.youtube.com/watch?v=neismgdq1ao>

Euronews, το κανάλι με την υψηλότερη τηλεθέαση στην Ευρώπη.

Δημοσιεύθηκε στις 5 Ιουν 2013

(Ο αυξανόμενος ευρωσκεπτικισμός και η απώλεια εμπιστοσύνης στην ΕΕ είναι τα δύο συστατικά που έφερε η οικονομική κρίση και μεταφράζονται κυρίως στις ... κάλπες. Ένα χρόνο σχεδόν πριν από τις ευρωεκλογές, τα στοιχεία του οργανισμού Gallup Europe σε κάποιες ευρωπαϊκές χώρες δείχνουν ότι οι πολίτες δηλώνουν «ναυ» στις κάλπες, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι θα προσέλθουν, όπως μαρτυρούν τα ποιοτικά στοιχεία της έρευνας, σύμφωνα με τον διευθυντή Ρόμπερτ Μέντσιν. Στη Γαλλία π.χ. το 62% πιστεύει ότι τα πράγματα δεν πάνε προς τη σωστή κατεύθυνση, ενώ μόλις το 17% δηλώνει ικανοποιημένο. «Οι άνθρωποι είναι αβέβαιοι για την ικανότητα της Ευρώπης, εάν δηλαδή η Ευρώπη μπορεί να διαχειριστεί τα πιο σημαντικά προβλήματα, όπως να έχουν μία δουλειά, ασφάλεια όταν θα είναι πια ηλικιωμένοι, να κρατήσουν την ταυτότητά τους και να αντιμετωπιστεί η μετανάστευση. Αυτά είναι τα πιο σημαντικά ερωτήματα και οι άνθρωποι πιστεύουν ότι η πολιτική ελίτ δεν μπορεί να δώσει απάντηση», σύμφωνα με τον Ρόμπερτ Μέντσιν. Το 2009, στις προηγούμενες ευρωεκλογές, στην Ελλάδα η αποχή έφτασε σε ιστορικά υψηλά επίπεδα, αγγίζοντας το 48%. Αλλά και στην Ευρωπαϊκή Ένωση σημειώθηκε ρεκόρ αποχής, με μόλις το 43% των ψηφοφόρων να προσέρχονται στις κάλπες, σύμφωνα με επίσημες εκτιμήσεις. Εντυπωσιακά, όμως, είναι τα ευρήματα της έρευνας σχετικά με τη μετακίνηση των Ευρωπαίων ψηφοφόρων από το πολιτικό κέντρο, γεγονός που αναμένεται να αλλάξει τον πολιτικό

χάρτη της Ευρώπης.)

Copyright © 2014 euronews <http://gr.euronews.com/2013/06/05/eu-...>

Κείμενα:

ΤΕΤΑΡΤΗ, 22 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2010

Η Ευρωπαϊκή Ένωση σήμερα: πεσιμισμός και παρακμή ή επαναπροσδιορισμός αρχών και επιλογών για τους πολίτες της;

Είναι γεγονός ότι σήμερα περισσότερο ίσως από ποτέ στην νεότερη ιστορία της Ευρώπης και ειδικότερα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο λεγόμενος "ευρώ-σκεπτικισμός" κερδίζει όλο και περισσότερους οπαδούς.

Το φαινόμενο θα πρέπει να μελετηθεί σε συνάρτηση με άλλα κοινωνικά φαινόμενα που λαμβάνουν χώρα παράλληλα στις επιμέρους χώρες της Ένωσης (πχ. οικονομική κρίση, άνοδος ακραίων πολιτικών ομάδων, κύματα παράνομης μετανάστευσης κτλ) αλλά σίγουρα είμαστε μάρτυρες μιας Ένωσης χωρίς κατάλληλη ηγεσία που να πιστεύει στο όραμα των λεγόμενων "Πατέρων" αυτής και να μπορεί κατ' επέκταση να εμπνεύσει τους λαούς αυτής.

Όμως, όσο αλήθεια ήταν στην αρχή της Ένωσης ότι μόνο μαζί μπορούμε να σταματήσουμε τους πολέμους που βασάνισαν την ήπειρο τον προηγούμενο αιώνα, άλλο τόσο έντονη είναι η ανάγκη να υπάρξει ομαδικότητα και αλληλεγγύη με όραμα την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση σε πολιτικό και οικονομικό επίπεδο. Και με τον όρο ολοκλήρωση δεν εννοείται η απώλεια των χαρακτηριστικών των χωρών και των λαών αυτής αλλά η στόχευση και ο προγραμματισμός πλέον ως ομάδα και όχι ως μέλη με διαφορετικές ατζέντες και στοχεύσεις.

Γιατί έτσι παραμένουμε επιρρεπείς σε εξωτερικές πιέσεις (πχ. η κρίση της Ελλάδας ήταν χαρακτηριστικό παράδειγμα πως η Ένωση αρκείται σε συμβιβασμούς και δεν στοχεύει στην επίλυση των προβλημάτων της, ήδη πριν αυτά δημιουργηθούν - έλλειψη εναλλακτικού σχεδίου - και αφού αυτά προκύψουν - έλλειψη σύμπνοιας και καθυστερήσεις με πολλές ερμηνείες). Χώρες όπως η Σλοβακία, που δεν δέχτηκε να βοηθήσει στο πρόγραμμα υποστήριξης της Ελλάδας, θα πρέπει να καταλάβουν πως η Ένωση δεν λειτουργεί μονόπλευρα και χώρες όπως η Γερμανία και η Γαλλία θα πρέπει να είναι περισσότερο ειλικρινείς με τους ρόλους που έχουν αναλάβει στην Ένωση.

Στο πλαίσιο αυτό είμαι ευτυχής που υπάρχουν άνθρωποι, οι οποίοι κοιτάζουν τα προβλήματα αυτά από τη σκοπιά της Ευρωπαϊκής ιδέας και όχι από τη σκοπιά της απομόνωσης που με μαθηματική ακρίβεια στη σύγχρονη εποχή οδηγεί σε αντιδημοκρατικές συνθήκες σε παγκόσμιο επίπεδο και σε σαφώς χαμηλότερο επίπεδο ζωής για τους πολίτες της Ευρώπης. [...]

http://exoumeapopsi.blogspot.com/2010/09/blog-post_22.html

Ποια Ευρώπη έχουμε και ποια μας αξίζει;
Θάνος Οικονομόπουλος
25.02.2014 18:22

Ένα όλο και πιο βαρύ σύννεφο ευρωσκεπτικισμού συγκεντρώνεται πάνω από τη Γηραιά Ήπειρο, τρεις μήνες πριν από τις κάλπες που θ' αναδείξουν το νέο και με ενισχυμένες αρμοδιότητες Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η κρίση που διατρέχει τις περισσότερες ευρωπαϊκές κοινωνίες και οι επικίνδυνα διευρυνόμενες ανισότητες μεταξύ «Βορρά» και «Νότου» έδειξαν με τρόπο δραματικό την έλλειψη αποτελεσματικών και ευέλικτων θεσμών για την αντιμετώπιση κρίσεων και την εγκατάλειψη του οράματος και των προσπαθειών φωτισμένων ηγετών (οι οποίοι αντικαταστάθηκαν από λογιστικοτεχνοκράτες), για «περισσότερη Ευρώπη» ενιαίας ισχύος και ουσιαστικής αλληλεγγύης. Όπως είναι γνωστό, το όραμα της ενωμένης Ευρώπης και οι προσπάθειες υλοποίησής του, ξεπήδησαν από τα συντρίμια και τ' αποκαΐδια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και τις θλιβερές μνήμες των αιτίων (εθνικισμοί, χώροι πολιτικής και οικονομικής επιρροής κτλ.) που είχαν προκαλέσει 20 χρόνια πριν τον «Μεγάλο Πόλεμο». Το εγχείρημα το ανέλαβαν μεγάλοι πολιτικοί άνδρες, ικανοί και πρόθυμοι να υπερβούν εθνικές αγκυλώσεις και ιστορικές πίκρες, οι οποίοι προσέγγισαν τα προβλήματα με γνώση των εμπειριών του παρελθόντος και προβολή τους στο παρόν για να οικοδομήσουν το αύριο. Τις φυσιολογικές δυσχέρειες του πρωτοφανούς εγχειρήματος, τις αντιμετώπιζαν και τις ξεπερνούσαν με την πολιτική βούληση και την αίσθηση το ιστορικού καθήκοντος που επωμίστηκαν.

[...]

Στις «παλιές, καλές...» μέρες των αδιατάρακτων ισορροπιών, το ευρωπαϊκό εγχείρημα βολευόταν με τους αργόσυρτους και γραφειοκρατικούς θεσμούς αποφάσεων, οι οποίοι ήταν αρκετοί. Το κύριο βάρος της κοινοτικής πολιτικής έπεφτε στα οικονομικά και... τα λογιστικά. Ακόμη και οι αργόσυρτες διαδικασίες που θα οδηγούσαν «κάποτε» στην ουσιαστική πολιτική ολοκλήρωση, στην πραγματικότητα απέβλεπαν στην αντιμετώπιση των οικονομικών και εμπορικών ζητημάτων. Και δυστυχώς ακόμα και αυτή η καθιέρωση του ευρώ, η έκφραση της νομισματικής όχι της οικονομικής ενοποίησης, αυτόν τον στόχο εξυπηρετούσε. Τα αποτελέσματα τα βιώνουμε δραματικά σήμερα, όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και όλη την Ευρώπη της «2^{ης}» και «3^{ης}» ταχύτητας...

[...]

Πριν, με την ψήφο μας, «διαλύσουμε» την Ενωμένη Ευρώπη (αυτή την ξεστρατισμένη από τ' αρχικά οράματα των δημιουργών της, η οποία στοχεύει πια στην εξυπηρέτηση συμφερόντων και όχι στην προαγωγή της αλληλεγγύης των λαών της...), ας αναλογισθούμε τα αίτια που οδήγησαν στη σύστασή της και την κρισιμότητα των σημερινών περιστάσεων, που σε πολλά μοιάζουν μ' εκείνες του Σεράγεβο και του μεσοπολέμου...

Το ζητούμενο σήμερα, η επιτακτική ανάγκη, είναι «περισσότερη και καλύτερη Ευρώπη». Τόσο για τους λαούς της, όσο και για την παγκόσμια ισορροπία. Η αμφισβήτηση της Ενωμένης Ευρώπης, πόσο μάλλον οι κινήσεις που θα οδηγήσουν στην διάλυσή της (την οποία εύχονται συγκεκριμένοι κύκλοι πολιτικής και οικονομικής ισχύος...), θα είναι ένα ιστορικό πιασμάρισμα εφιαλτικών επιπτώσεων.

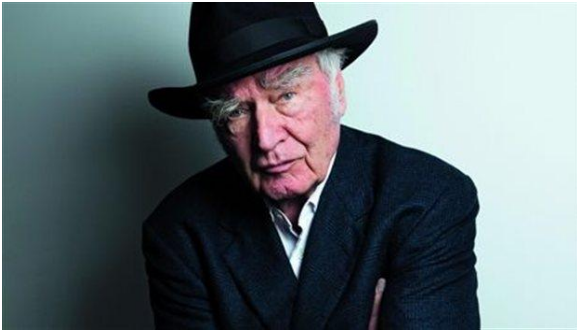
Που δεν το θέλουμε και δεν μας αξίζει...

(διασκευή)

Πηγή: [Ποια Ευρώπη έχουμε και ποια μας αξίζει; | iefimerida.gr](http://www.iefimerida.gr/node/144737#ixzz2uPcT5S4i)

Κουζέλη Λαμπρινή,

Μ. Βάλζερ: «Η Ευρώπη δεν είναι όμορφη χωρίς την Ελλάδα»

Την αισιοδοξία του για τη συνέχιση της κοινής πορείας των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξέφρασε ο Γερμανός συγγραφέας στην Αθήνα ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ: 18/05/2013 12:07

«Η οικονομία δεν έχει το δικαίωμα να αποφασίσει για την Ιστορία μας», είπε ο Μάρτιν Βάλζερ το βράδυ της Παρασκευής 17 Μαΐου μιλώντας σε εκδήλωση στο Ινστιτούτο Γκαίτε στην Αθήνα. Ο γνωστός Γερμανός θεατρικός συγγραφέας και μυθιστοριογράφος απέφυγε να απαντήσει σε ερώτηση δημοσιογράφου για το αν η Γερμανία κάνει αρκετά για να βοηθήσει την Ελλάδα στην κρίση, εξέφρασε όμως τον θαυμασμό του για τη χώρα μας και δήλωσε αισιόδοξος για το κοινό μέλλον των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο Μάρτιν Βάλζερ βρέθηκε στην Αθήνα επιστρέφοντας από τον Βόλο, όπου την Τετάρτη ανακηρύχθηκε επίτιμος διδάκτορας του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Στο Ινστιτούτο Γκαίτε διάβασε αποσπάσματα του τελευταίου βιβλίου του που κυκλοφορεί στα ελληνικά και συνομίλησε με τον Πέτρο Μάρκαρη και το κοινό για την ομορφιά και την τέχνη της μυθοπλασίας.

Αναπόφευκτες ήταν οι ερωτήσεις στον Γερμανό συγγραφέα περί κρίσης. «Οι καθηγητάδες εγκλωβίζονται στην εξειδικευμένη γνώση του χώρου τους και τα βλέπουν όλα μαύρα, δεν έχουν γνώση της Ιστορίας. Από την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης πέφτουμε από την μία κρίση στην άλλη, αλλά, κουτσά στραβά, προχωράμε μπροστά. Θέλω να διατηρήσω την αισιοδοξία μου ότι θα συνεχίσουμε έτσι, γιατί η Ιστορία δείχνει ότι μπορούμε να κάνουμε την Ευρώπη πιο όμορφη χωρίς να ισοπεδώσουμε τίποτα και η όμορφη Ευρώπη δεν μπορεί να είναι όμορφη χωρίς την Ελλάδα», είπε ενώ το ακροατήριο χειροκροτούσε.

Ο συγγραφέας εξέφρασε την αντίθεσή του προς τους ευρωσκεπτικιστές και δήλωσε: «Δεν μπορώ να καλλιεργώ την πεποίθηση ότι θα πάνε άσχημα τα πράγματα. Δεν μπορεί η Ευρώπη της συνεργασίας, που κατάφερε πολλά πράγματα τόσα χρόνια, να καταρρεύσει από κάτι μικρό και ανόητο». «Υπάρχουν και στη Γερμανία και στην Ελλάδα φωνές επικριτικές και άνθρωποι που δεν σκέφτονται θετικά», είπε. «Είμαι βέβαιος ότι μπορώ να καταρρίψω καθένα από τα επιχειρήματα του τύπου ότι το ευρώ ισοπεδώνει τις πολιτισμικές διαφορές μεταξύ των χωρών της ευρωπαϊκής ένωσης, επιχειρήματα σκεπτικιστών που παρουσιάζουν ψευδοοικονομικά στοιχεία για να τεκμηριώσουν τις απόψεις τους. Η οικονομία δεν έχει το δικαίωμα να αποφασίσει για την Ιστορία μας».

Πάντως, σε αντίθεση με τον Πέτρο Μάρκαρη, που θεματοποιεί την κρίση στα βιβλία του, ο Μάρτιν Βάλζερ είπε ότι δεν σκοπεύει να γράψει μυθιστόρημα για την τρέχουσα κατάσταση. Απαντώντας σε ερώτηση από το κοινό αν σκέφτεται να γράψει, με το χαρακτηριστικό του χιούμορ, για την κρίση και το μίσος που έχει συνδουλίσει στην Ευρώπη, είπε: «Όσα βιώνουμε αυτή την εποχή, τα διδάγματα που αντλούμε για την Ευρώπη, σε 30 χρόνια, όταν όλα θα έχουν πάει καλά, ίσως κάποιος να τα γράψουν. Όχι εγώ».

Για τη σχέση του με την Ελλάδα είπε ότι είναι διαρκής και αυτονόητη, και τόνισε τον μεγάλο θαυμασμό του για την αρχαιοελληνική σκέψη, τέχνη και λογοτεχνία. «Η ελληνική τέχνη παραμένει ελκυστική τόσους αιώνες λόγω της ομορφιάς της και η ομορφιά είναι πάντα επίκαιρη», είπε. «Η εξεύρεση του Ωραίου είναι η ύψιστη ικανότητα, δεν έχω ανάγκη από τον μαρξισμό ή άλλη φιλοσοφία για να το πω αυτό. Για μένα ο επίκαιρος χαρακτήρας της Ελλάδας έγκειται στις αξίες της, που εκφράστηκαν μέσα από την τέχνη», αξίες που η Ελλάδα κληροδότησε στην Ευρώπη, και για τον λόγο αυτό υποστήριξε ότι «η Ελλάδα θα πρέπει να παραμείνει στην Ευρώπη και στην Ευρωζώνη».

[...]

<http://www.tovima.gr/culture/article/?aid=513387> (διασκευή)